

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 lipca 2020 r.

w 100. rocznicę śmierci wielkiego polskiego chirurga
Ludwika Rydygiera

W tym roku obchodzimy 170. rocznicę urodzin i 100. rocznicę śmierci wielkiego syna ziemi pomorskiej. Urodzony w Dusocinie koło Grudziądza, kształcił się w Pelplinie i Chełmnie. Studiował medycynę w Krakowie i Greifswaldzie. W trakcie studiów z pobudek patriotycznych zmienił nazwisko z Riediger na spolszczone Rydygier. W 1873 roku uzyskał dyplom lekarza.

W 1874 roku został doktorem nauk medycznych w zakresie chirurgii i położnictwa. Habilitację otrzymał w 1878 roku w Jenie. Dr Ludwik Rydygier wrócił do Chełmna, gdzie utworzył jedną z najnowocześniejszych na ziemiach polskich klinikę. Dziesięć lat pracy profesora Rydygiera w klinice w Chełmnie należało do najbardziej twórczych w jego medycznej biografii. W 1881 roku jako pierwszy chirurg na świecie odważył się wykonać resekcję żołądka z powodu choroby wrzodowej.

Profesor Witold Rudowski, wybitny polski chirurg, pisał o Rydygierze jako „prawdziwym ambasadorze polskiej chirurgii w najtrudniejszych czasach naszej historii”. Ludwik Rydygier był autorem oryginalnych technik chirurgicznych. Niektóre stosowane przez niego metody są nadal wykorzystywane.

Ludwik Rydygier, znakomity chirurg, erudyta i naukowiec, zasłynął też jako talent organizacyjny. W październiku 1889 roku zaprosił na zjazd do Krakowa chirurgów pochodzenia polskiego z trzech zaborów – był to pierwszy Zjazd Chirurgów Polskich. Od tego czasu tradycyjnie Zjazdy Towarzystwa Chirurgów Polskich odbywały się corocznie w Krakowie. Dożywotnio pełnił funkcję Prezesa Towarzystwa Chirurgów Polskich.

Ludwik Rydygier to postać pełna energii, innowator, znakomity chirurg, świetny naukowiec i organizator. Jego zaangażowanie i zapał doprowadziły do powstania Towarzystwa, które w obecnym roku obchodzi 130-lecie istnienia. Patriotyzm połączony z wielorakimi przymiotami ducha, perfekcją chirurgiczną i myśleniem strategicznym sprawił, iż Ludwik Rydygier jest postacią wybitną, a wyrazem uznania jego roli jest fakt, iż szpitale Collegium Medicum UMK oraz ulice wielu miast noszą z dumą jego nazwisko.

W latach 1887-1897 został powołany na Katedrę Chirurgii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1897 roku przyjął stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Uniwersytetu Lwowskiego. W czasie I wojny światowej kierował szpitalem wojskowym w Brnie. Walczył w obronie Lwowa w 1918 roku. W tym czasie stworzył służby medyczno-sanitarne Wojska Polskiego. W 1920 roku został konsultantem i naczelnym chirurgiem Dowództwa Wschód. Został zweryfikowany jako generał brygady. Zmarł nagle 25 czerwca 1920 roku. Został pochowany w kwaterze dowódców na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

W 100. rocznicę śmierci Ludwika Rydygiera Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd temu wybitnemu chirurgowi, naukowcowi i wielkiemu patriocie.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI